

Fakulta humanitních studií UK,
obor Historická sociologie
Posudek oponenta na práci

Pavel Dobák: Analýza antisemitské publicistiky ve vybraném českém denním tisku v roce 1939.

Kdybych se měl nejprve pokusit shrnout můj dojem z práce, musím napsat, že ji považuji za podařenou. Je to práce zajímavá, napsaná na, z hlediska historické sociologie, vhodné téma a v neposlední řadě čtivá.

Jednotlivá tvrzení uvedená v práci jsou většinou dobře argumentována a založena buď na citaci jiných prací nebo na vlastní analýze. Výjimky z tohoto pravidla se sice najdou (například na straně 5 je bez odkazu nebo jakékoli další argumentace uvedeno tvrzení, že noviny měly na konci třicátých let ve srovnání s ostatními médii největší vliv), ale jsou vzácné.

Jak hlavní vytčený cíl (identifikace diskurzů prezentujících Židy v tisku v roce 1939), tak i ten vedlejší (mechanismus vlivu totalitárního státu na denní tisk) byly při psaní práce do značné míry dosaženy. Při práci na obou tématech byly autorem využity archivní prameny, nejde tedy o nějakou kompilaci literatury na dané téma dosud napsané.

Kvalita vlastních závěrů je velmi dobrá, platí to zejména o vymezení a popisu jednotlivých diskurzů (ve smyslu typických reprezentací) věnujících se Židům. Zvolenou metodu diskurzivní analýzy hodnotím pozitivně, je vzhledem k cíli práce účelná..

Při práci byla využita relevantní teoretická a zejména empirická literatura včetně cizojazyčné.

Formulační a gramatická úroveň je vysoká. V celé práci jsem našel jen několik málo drobných překlepů, argumentace je jasná..

Několik drobných připomínek:

- klasifikace antisemitismu (tabulka 3 na straně 75) je intuitivně srozumitelná, přesto by možná stálo za to rozvést více – převzal ji autor odněkud, nebo ji vypracoval sám během analýzy? V této tabulce by také bylo dobré uvést nejen absolutní ale i relativní čísla – procentuální podíl jednotlivých typů v tom kterém titulu. Čtenáři by to usnadnilo práci.
- Zdá se mi jen, že je trochu nevyužitou příležitostí, že analýza diskurzu nebyla použita i v části popisující institucionální mechanismy řízení tisku v roce 1939. Zde je uvedena řada citací z dobových pramenů ukazujících, že taková analýza by měla smysl. Na straně 34 je také hezký náznak toho jak by taková analýza mohla vypadat – autor zde shrnuje styl komunikace, který používaly protektorátní úřady při komunikaci s novináři

Jako celkovou známku před obhajobou navrhuji za jedna.

Praha
2.10. 2011
Martin Vávra

